

ÅSNES KOMMUNE

Handlingsplan for utbedring av private avløpsanlegg i Åsnes kommune 2019 - 2023

Sammendrag

Hovedmålet i EUs vanndirektiv er at alle vannforekomster skal ha minimum god miljøtilstand. Kommunen er forurensningsmyndighet, og dermed forpliktet til å overvåke miljøtilstand og om nødvendig iverksette miljøforbedrende tiltak i de lokale vassdragene. Utslipp fra mindre avløpsanlegg er i mange områder en viktig kilde til forurensning av vannforekomster. Avløpsvann består av organisk materiale og næringsstoffer, som kan føre til eutrofiering (overgjødning) i vannet. Avløpsvann inneholder også bakterier og miljøgifter, noe som kan gjøre vannet uegnet til blant annet drikkevann og badevann. Opprydning i mindre avløpsanlegg er et viktig tiltak for å nå målet i EUs vanndirektiv. I Åsnes er det mange gamle avløpsanlegg som ikke lenger oppfyller dagens renskrav, og som dermed må utbedres.

Handlingsplanen gjør rede for Åsnes kommune sin strategi for opprydning i private avløpsanlegg. Planen inneholder en beskrivelse av miljøtilstanden til noen av vannforekomstene i kommunen, en beskrivelse av tilstanden til anlegg rundt Gjesåssjøen og Strandsjøen, samt saksgangen som gjelder når en anleggseier får pålegg om å utbedre anlegget sitt.

Planen er utarbeidet av Malin Eline Olsen Støa ved tekniske tjenester i Åsnes kommune. Planen ble vedtatt av Åsnes kommunestyre 24.06.2019.

Innhold

Bakgrunn	1
Formål.....	2
Tilstanden i Åsnes.....	2
Miljøtilstand i kommunens vassdrag.....	2
Tilstand avløpsanlegg	3
Kommunens strategi	7
Pålegg om utbedring	7
Tilkobling til kommunalt avløpsnett.....	7
Videre kartlegging og tilstandsvurdering	7
Lover og forskrifter	9
Informasjon til innbyggerne	10
Saksgang ved pålegg om utbedring.....	10
Kostnader/finansiering.....	12
Midlertidig utsettelse/dispensasjon	13
Ordforklaringer.....	14
Nyttige informasjonslenker	14

Bakgrunn

EUs vanndirektiv legger rammene for forvaltningen av vann i Europa. Direktivet ble innlemmet i EØS-avtalen i 2008, og er dermed forpliktende også for Norge. I 2007 ble vannforskriften vedtatt i Norge for å gjennomføre EUs vanndirektiv i norsk rett. Kommunen som forurensningsmyndighet er forpliktet til å overvåke miljøtilstand, og om nødvendig iverksette tiltak i de lokale vassdragene. Lovverket med forskrifter er utarbeidet av sentrale myndigheter og kan i liten grad fravikes.

Norge er delt inn i 18 vannregioner som igjen er delt inn i flere vannområder. Åsnes kommune tilhører vannregion Glomma, og vannområdene Glomma og Västerhavet/Grensevasdragene.

Det er utarbeidet en regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma for perioden 2016–2021. Vannområde Glomma og vannområde Västerhavet/Grensevasdragene er en del av denne planen. Planen viser hvordan miljøtilstanden er i dag, og hvilke tiltak som trengs for å forebygge, forbedre eller gjenopprette tilstanden der det er nødvendig. Forvaltningsplanen med tiltaksprogram skal gi sektorene det grunnlaget de trenger for å igangsette miljøforbedrende tiltak. Fylkeskommunene i vannregion Glomma arbeider nå med å oppdatere vannforvaltningsplanene for planperioden 2022–2027.

Miljøtilstanden i vassdragene måles ut fra både økologiske/biologiske og kjemiske forhold. EUs vanndirektiv deler vannforekomstene inn i fem økologiske tilstandsklasser (svært god, god, moderat, dårlig og svært dårlig). Grensen for miljømålet er satt mellom god og moderat, dvs. at der hvor miljøtilstand er dårligere enn god skal det settes i verk tiltak.

Figur 1. Tilstandsklassifisering og miljømål etter EUs vanndirektiv.

Hovedmålet med EUs vanndirektiv er å oppnå minst god tilstand i alle vannforekomster innen 2021. Opprydding/utbedring av private avløpsanlegg i spredt bebyggelse er et viktig tiltak for å nå dette målet. Avløp fra spredt bebyggelse er i mange områder en stor kilde til forurensning av vannforekomster. Avløpsvann består av organisk materiale og næringsstoffer, som kan føre til eutrofiering (overgjødning) i vannet. Avløpsvann inneholder også bakterier og miljøgifter, noe som kan gjøre vannet uegnet til blant annet drikkevann og badevann.

Formål

Formålet med handlingsplanen er å redusere forurensningsbidraget fra private avløpsanlegg i spredt bebyggelse i Åsnes kommune. Dette vil være et bidrag til å nå målet om god økologisk tilstand i vassdragene i samsvar med EUs vanndirektiv.

Handlingsplanen skal gi en beskrivelse av hvordan arbeidet med oppgradering/utbedring av private avløpsanlegg skal gjennomføres. Den skal fungere som et veiledende dokument for planlegging og gjennomføring av prosjektet.

Tilstanden i Åsnes

Miljøtilstand i kommunens vassdrag

Det har blitt foretatt klassifisering av miljøtilstanden til en del vannforekomster i Åsnes kommune. Klassifiseringen viser at flere av vannforekomstene har miljøtilstand fra moderat til svært dårlig. Blant annet har Gjesbekken svært dårlig økologisk tilstand. Målinger har vist at det i Strandsjøen er oppblomstringer av alger og cyanobakterier, noe som gjør at den er klassifisert med dårlig miljøtilstand. Gjesåssjøen har hatt moderat miljøtilstand, men etter nye undersøkelser i 2018 ble det justert opp til god miljøtilstand.

Gjesåssjøen har vært et naturreservat siden 2002, og regnes som en sårbar resipient i vannforvaltningssammenheng. Gjesåssjøen er et viktig tilholdssted for en rekke fuglearter. 158 forskjellige fuglearter ble observert ved innsjøen mellom 1996 og 2006. 17 arter som står på den nasjonale rødlista for truede arter i Norge er observert ved Gjesåssjøen. Tilførsel av næringsstoffer bør begrenses for å unngå uønskede algeoppblomstringer, og for å bedre forholdene for brukerinteresser som fiske og bading.

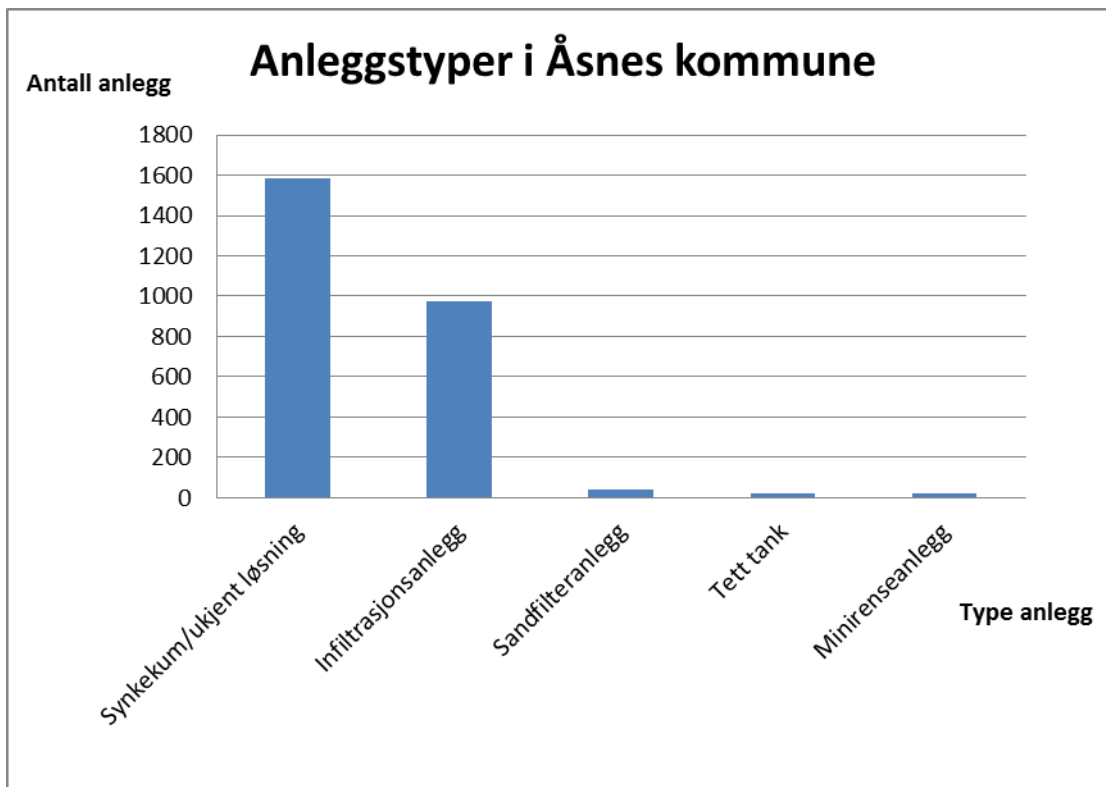
Oversikt over miljøtilstanden til de ulike vannforekomstene finnes på www.vann-nett.no. I Åsnes er det i stor grad avrenning fra landbruk, og utslipp fra private avløpsanlegg som påvirker miljøtilstanden i vannforekomstene. For å kunne oppnå god økologisk tilstand vil det være behov for tiltak på avrenning fra jordbruksarealer og utslipp fra kommunale avløpsanlegg (lekkasjer fra ledningsnett og overløp fra pumpestasjoner), i tillegg til opprydning i private avløpsanlegg.

Tilstand avløpsanlegg

I Åsnes kommune er det omtrent 2600 private avløpsanlegg. Det finnes foreløpig ingen oversikt over tilstanden til alle disse anleggene, men veldig mange av anleggene er gamle. Eldre anlegg har som oftest dårlig renseseffekt, og de kan ha sprekker/hull eller andre feil og mangler. I tillegg kan det være at de gamle anleggene ikke er dimensjonert etter dagens krav, eller utformet riktig med tanke på klima og lokale forhold.

I 1992 ble det fastsatt en ny forskrift om utslipp fra separate avløpsanlegg. I denne forskriften ble det krevd at grunnundersøkelser alltid skulle gjennomføres før valg av avløpsløsning. En grunnundersøkelse er viktig for å sikre rett utforming og dimensjonering av et anlegg basert på jord som rensedium. Før denne forskriften ble fastsatt var det ikke krav om grunnundersøkelser. Utforming, dimensjonering og plassering av anlegg ble da i stor grad basert på antagelser. Det er dermed et skille på kvalitet av anlegg før og etter kravet om grunnundersøkelser. Mange av anleggene som ble etablert før 1992 kan være feildimensjonert, feil utformet, eller plassert i områder hvor det ikke er egnede jordmasser. Dette kan medføre at anleggene ikke fungerer som de skal, og i verste fall kan de bidra til forurensning av vannforekomster.

Tidlig på 1990-tallet ble det gjennomført en registrering av de private avløpsanleggene i kommunen, slik at vi har ganske god oversikt over hvilke typer anlegg som finnes rundt omkring i kommunen. Ut i fra de dataene vi har, er synkekum den vanligste løsningen (se figur 2). Synkekum var en vanlig løsning på 1960 og 70-tallet, men er ikke lenger en godkjent løsning. En synkekum er en kum med åpen bunn, slik at avløpsvannet renner ned i grunnen og blir renses av massene. Etter hvert som tiden går vil bunnen bli tettet igjen, og vannet forsvinner ikke lenger ned i grunnen. Da fungerer kummen som en tett tank som må tømmes ofte.

Figur 2. Fordeling av private avløpsanlegg i Åsnes kommune.

Den andre store gruppa med anlegg i Åsnes er infiltrasjonsanlegg (figur 2). Infiltrasjonsanlegg er en god og robust renseløsning, men de har en levetid på 25-30år. Mange av infiltrasjonsanleggene i Åsnes er eldre enn dette. Etter hvert som tiden går vil massene i infiltrasjonsgrøftene bli mettet med næringsstoffer fra avløpsvannet, slik at de ikke lenger renses godt nok. Grøftene kan bli tette, slik at vannet stuver seg opp i stedet for å forsvinne ned i massene. Det kan også bli sprekker og andre skader på rør og i kummer.

Andre anlegg i kommunen er sandfilteranlegg, minirensanlegg og tett tank.

Ved registreringen på 1990-tallet ble det oppdaget en del anlegg hvor det går rør fra kummen og ut i bekk, elv eller annen vannforekomst. Avløpsvannet som føres ut fra kummen er ikke renses, og dette er derfor å anse som direkte utslipp. Grunnen til at noen velger å føre et rør ut fra kummen kan være at anlegget ikke fungerer som det skal. Det kan være en synkecum som har blitt tett i bunnen og fylles opp raskt, eller det kan være et infiltrasjonsanlegg med tette grøfter. Da vil ikke vannet gå ut i grøftene, og kummene fylles raskt opp.

Det anbefales utbedring av alle avløpsanlegg som er for gamle (over 30 år) eller som har synlige feil/mangler eller som har avrenning til forurensede/overgjødde resipienter, uavhengig av anleggstype.

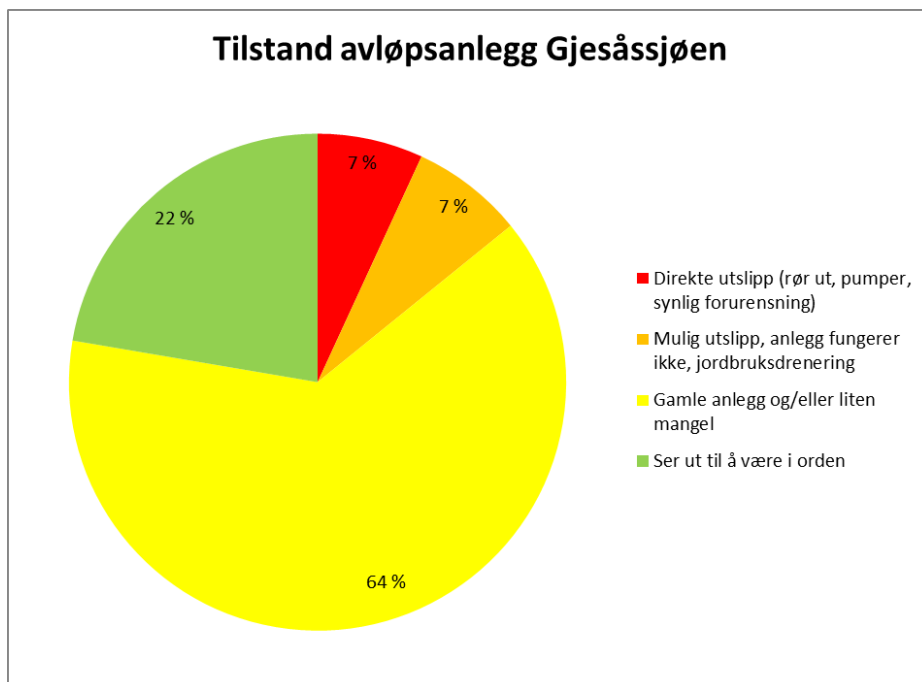
Avløpsanlegg rundt Gjesåssjøen

Sommeren 2018 ble det gjennomført en tilstandsvurdering av 233 private avløpsanlegg i nedbørsfeltet til Gjesåssjøen. Ved tilstandsvurderingen ble det sett på tilstanden til anlegget, tegn til direkte utslipp, tilkobling til jordbruksdrenering, vannutslag fra infiltrasjonsanlegg og lignende.

Figur 3 viser oversikt over tilstanden til avløpsanleggene rundt Gjesåssjøen. 22 % av anleggene (grønt felt) ser ut til å være i orden og oppfyller gjeldende renskrav etter forurensningsforskriften kap. 12.

7 % av anleggene har direkte utslipp eller synlig forurensning (det røde feltet i figur 3). 7 % av anleggene har mulig direkte utslipp, fungerer ikke som de skal, er tilkoblet jordbruksdrenering eller tilsvarende (det oransje feltet). Hele 64 % av anleggene er så gamle at de antagelig har dårlig renseseffekt, eller at de ikke er riktig utformet med tanke på klima og lokale forhold (det gule feltet). Dette omfatter også anlegg som har en liten feil/mangel som det er enkelt å utbedre.

Totalt sett er det dermed 78 % av anleggene, dvs. 181 anlegg, i nedbørsfeltet til Gjesåssjøen som bør utbedres. Anlegg med rød tilstand (direkte utslipp) vil prioriteres først, deretter anleggene med oransje tilstand, og så anleggene med gul tilstand.

Figur 3. Oversikt over tilstanden til private avløpsanlegg i nedbørsfeltet til Gjesåssjøen.

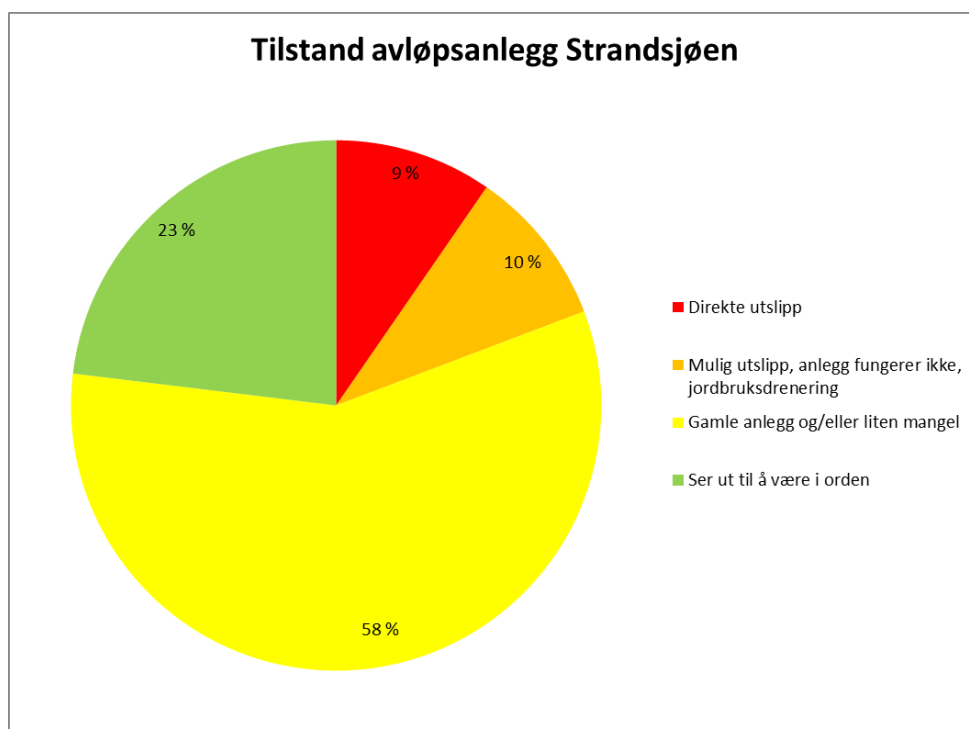

Avløpsanlegg rundt Strandsjøen

Det ble gjort en tilsvarende tilstandsvurdering av 156 private avløpsanlegg i nedbørsfeltet til Strandsjøen sommeren 2018.

Som figur 4 viser, er 23 % av disse anleggene i orden (grønt felt). 9 % av anleggene har direkte utslipp eller synlig forurensning. 10 % har mulig utslipp, fungerer ikke som de skal, er tilkoblet jordbruksdrenering eller tilsvarende. 58 % er gamle anlegg, eller anlegg som har en liten feil/mangel som må utbedres.

Totalt sett er det dermed 77 % av anleggene, dvs. 120 anlegg, i nedbørsfeltet til Strandsjøen som bør utbedres. Anlegg med rød tilstand (direkte utslipp) vil prioriteres først, deretter anleggene med oransje tilstand, og så anleggene med gul tilstand

Figur 4. Oversikt over tilstanden til private avløpsanlegg i nedbørsfeltet til Strandsjøen.

Avløpsanlegg i resten av kommunen

Etter tilstandsvurderingen fra Gjesåssjøen og Strandsjøen ser man at tilstanden til anleggene er ganske lik, med i underkant av 80 % av anleggene som bør utbedres. Foreløpig finnes det ingen tilsvarende tilstandsvurdering av de private avløpsanleggene i resten av kommunen, men antageligvis er tilstanden til anleggene ved Gjesåssjøen og Strandsjøen ganske representativ for hele kommunen. Dersom det er slik at 80 % av anleggene i resten av

kommunen må utbedres, utgjør dette 2080 anlegg. Det vil si at kommunen har et stort og omfattende arbeid foran seg.

Kommunens strategi

Pålegg om utbedring

Eiendommer med avløpsanlegg som ikke tilfredsstiller dagens krav vil få pålegg om utbedring av anlegget. Vi begynner med utbedring av anlegg i nedbørsfeltene til Gjesåssjøen og Strandsjøen. Strandsjøen har dårlig miljøtilstand, og kommunen er derfor nødt til å sette i gang tiltak for å forbedre miljøtilstanden. Deretter vil andre områder med dårlig miljøtilstand bli prioritert.

Gjesåssjøen har i flere år hatt moderat økologisk tilstand, og derfor ble det gjennomført en tilstandsvurdering av avløpsanlegg sommeren 2018. I 2018 ble det derimot gjennomført nye målinger, og sjøen er nå oppjustert til god miljøtilstand. Det kan være at tiltakene som er satt i gang på landbrukssiden har ført en forbedring i miljøtilstanden. Vi velger likevel å sette i gang med utbedring av anleggene rundt Gjesåssjøen, da Gjesåssjøen er et naturreservat og en sårbar resipient i vannforvaltningssammenheng. I tillegg kan det være nødvendig med utbedring av avløpsanleggene for å klare å opprettholde den gode miljøtilstanden.

Veldig mange av anleggene rundt Gjesåssjøen og Strandsjøen må utbedres, og det er derfor nødvendig å prioritere hvilke anlegg som skal utbedres først. Som nevnt tidligere er det anlegg med direkte utslipp eller synlig forurensing (anlegg med rød tilstand i figur 3 og 4) som vil få pålegg først. Deretter følger de anleggene med oransje tilstand, og så anleggene med gul tilstand.

Å sende ut, og følge opp pålegg om utbedring av anlegg er et tidkrevende og omfattende arbeid. Derfor ser vi for oss å starte litt forsiktig med å sende ut 20-30 pålegg det første året. Når vi ser hvordan det går med utsending og oppfølging gjør vi en vurdering på hvor mange pålegg vi har mulighet til å sende ut hvert år.

Tilkobling til kommunalt avløpsnett

I områder hvor det er kommunalt avløpsnett, kan det bli krevet tilkobling til avløpsnettet framfor pålegg om utbedring av privat avløpsanlegg.

Videre kartlegging og tilstandsvurdering

Til nå er det bare gjennomført tilstandsvurdering og kartlegging av en liten andel av avløpsanleggene som finnes i Åsnes. Sommeren 2018 ble kartleggingen utført av to studenter. Sommeren 2019 skal det gjennomføres tilstandsvurdering og kartlegging av

avløpsanleggene i nedbørfeltet til Jammerdalsdammen og til Gjesbekken. Kartleggingen vil bli gjort på samme måte som i 2018. Det ble søkt om midler fra Miljødirektoratet til kartleggingen, og kommunen har mottatt 180.000kr som skal brukes til dette arbeidet.

Miljøtilstanden i Jammerdalsdammen er ikke klassifisert, men etter registreringen av avløpsanlegg på 1990-tallet er det mistanke om at en del av anleggene har utslipp til dammen. På bakgrunn av dette ble det søkt om midler fra Hedmark Fylkeskommune til å gjennomføre vannprøver for å kunne klassifisere miljøtilstanden. Søknaden ble innvilget, og kommunen har mottatt 80.000kr til dette arbeidet. Det vil dermed bli tatt jevnlig vannprøver fra Jammerdalsdammen sommeren og høsten 2019. Dette for å kunne klassifisere miljøtilstanden, og for å finne ut om det er nødvendig å sette i gang tiltak i dette området.

Planen framover er å gjennomføre kartlegging og tilstandsvurdering av alle anleggene i kommunen. Vi har god erfaring med å benytte studenter til dette arbeidet fra 2018. Framover ser vi for oss å fortsette med studenter på sommertid, mulig i kombinasjon med firmaet som tømmer slam. De som tømmer slam har den fordelen at de ser kummene når de er tomme, og da kan oppdage feil og mangler som man ikke har mulighet til å se når kummene er fulle.

Ved å benytte studenter på sommertid vil det antagelig ta 6-7år før alle anleggene i kommunen er kartlagt og tilstandsvurdert. Etter vårt syn er det greit at tilstandsvurderingen tar såpass lang tid. Å sende ut pålegg, og følge opp disse er omfattende og tidkrevende arbeid. Ut fra våre antagelser er det omtrent 2000 anlegg i kommunen som bør utbedres. Ved å sende ut 30 pålegg om utbedring i året, vil dette arbeidet ta over 60år. Om alle anleggene i kommunen blir tilstandsvurdert i løpet av 2-3 år, eller 6-7år, er ubetydelig for tiden det tar med opprydningen av private avløpsanlegg.

Lover og forskrifter

Under følger en kort beskrivelse av aktuelle lover og forskrifter som gjeldende ved opprydding av private avløpsanlegg i spredt bebyggelse.

Plan- og bygningsloven

Kommunen kan kreve eiendommer tilknyttet offentlig nett med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 27-1, 27-2 og 27-3.

Forurensningsloven

Eiendommer med anlegg som ikke oppfyller dagens renskrav, pålegges utbedring av sitt anlegg med hjemmel i forurensningsloven § 7.

Når det gjelder eiendommer med utslippstillatelse kan kommunen i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse og om nødvendig kalle tillatelse tilbake.

Kommunen kan etter forurensningsloven § 23 bestemme at avløpsvann kan ledes inn i en annens avløpsanlegg. Det er da en forutsetning at anlegget som får tilknytningen, har en tillatelse som dekker det totale utslippet. Bestemmelsen gir eier av avløpsanlegget plikt til å godta tilknytning. Dersom tilknytningen forutsetter framføring av ledning over annen mans grunn, må dette imidlertid skje gjennom eget ekspropriasjonsvedtak i medhold til arensningsloven, dersom ikke samtykke foreligger.

Forurensningsforskriften

«Forskrift om begrensning av forurensning», også kalt Forurensningsforskriften, del 4 har spesifikke bestemmelser om avløpsvann.

Forskriftens kapittel 12 omhandler utslipp fra spredt avløp på mindre enn 50 pe. Åsnes kommune er forurensningsmyndighet etter dette kapittel og fører tilsyn med at bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av dette kapitlet følges opp. I § 12-14 heter det at: Kommunen kan i medhold av forurensningsloven §18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake

Lokal forskrift

Lokal forskrift om utslipp av sanitært avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Åsnes kommune erstatter kravene i Forurensningsforskriften §12-7 til §12-13.

Forskriften gir kommunen hjemmel for å kreve nødvendig utbedringer og den beskriver krav til renseløsninger for spredt bolig- og fritidsbebyggelse i Åsnes kommune. Forskriften ble vedtatt av Åsnes kommunestyre den xx.xx.xxxx.

Informasjon til innbyggerne

For innbyggere som må utbedre sine avløpsanlegg for at anleggene skal tilfredsstillere dagens renskrav kan dette medføre store kostnader/investeringer. Kommunen vil derfor i forkant gi informasjon om hvorfor tiltak i spredt bebyggelse må igangsettes. Informasjonskilder kan være lokalpressen, utsendelse av informasjonsbrosjyre, kommunens hjemmeside, arrangerte informasjonmøter i lokalmiljøene etc.

På kommunens hjemmeside bør det være generell informasjon om prosjektet, linker til nødvendige søknadsskjemaer, forskrifter m.m. En informasjonsbrosjyre bør sendes ut sammen med varsel om pålegg. En slik brosjyre bør inneholde blant annet informasjon om hvorfor det er nødvendig med utbedring, godkjente renseløsninger, hva eier må gjøre for å utbedre anlegget sitt, klageadgang, henvisning til nyttige nettsider og lignende.

Saksgang ved pålegg om utbedring

Nedenfor er saksgangen ved pålegg om utbedring av mindre avløpsanlegg. Påleggene er enkeltvedtak og vil følge kapittel IV i Forvaltningsloven.

1. Varsel om pålegg

Varsel om pålegg gis i samsvar med forvaltningsloven § 16. Varselet skal inneholde informasjon om bakgrunn for pålegget og hva pålegget innebærer, frist for uttalelse og gjennomføring, informasjon om videre saksgang og hjemmelsgrunnlag for pålegg/vedtak. En informasjonsbrosjyre vil være vedlagt varselet, samt henvisning til informasjonssider og personer i kommunen.

2. Utsending av vedtak om pålegg om utbedring

Kommunen vedtar med hjemmel i Forurensningsloven §7, Forurensningsforskriften kap. 12 og lokal forskrift pålegg om utbedring av privat avløpsanlegg. Vedtaket opplyser om hvilke lovhjemler som ligger til grunn og hvilke sanksjonsmidler kommunen har. Samtidig opplyses om klageadgang og tidsfrist for klage. Frist for gjennomføring er 2 år. Søknadsskjema m/veileder vil være tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Vedlagt pålegget er en informasjonsbrosjyre.

3. Søknad om tiltak sendes inn til kommunen

Utbedring av avløpsanlegg er søknadspliktig etter Plan- og bygningsloven §20-1. Anlegg som blir krevd utbedret må i de aller fleste tilfeller ha ny utslippstillatelse før arbeidene igangsettes. Søknad om tillatelse til tiltak og søknad om utslippstillatelse med tilhørende vedlegg sendes til kommunen.

Søknadsskjema med vedlegg vil ligge på kommunens hjemmeside.

4. Behandling av søknader

Kommunen vurderer valgt renseløsning. Tillatelse til tiltak sendes ansvarlig søker med kopi til tiltakshaver. Søknad etter Plan- og bygningsloven §20-1 er gebyrbelagt. Gebyrets størrelse vedtas av kommunestyret og reguleres årlig. Faktura for søknadsbehandling og evt. tilknytningsgebyr sendes tiltakshaver.

5. Søknad om ferdigattest sendes kommunen

Tiltaket er gjennomført. Ansvarlig søker sender inn søknad om ferdigattest sammen med sluttdokumentasjon i henhold til veileder.

6. Utarbeidelse av ferdigattest

Kommunen utsteder ferdigattest.

Når frist for utbedring ikke overholdes

Dersom anlegget ikke blir utbedret innen fristen vil anleggseier bli varslet om tvangsmulkt.

1. Varsel om tvangsmulkt

Brev med påminnelse om frist for å etterkomme pålegget sendes ut om lag 6 måneder før fristen utløper. Påminnelse sendes både til de som ikke har søkt om utslippstillatelse, og til de som har søkt om utslippstillatelse men der kommunen ikke har fått melding om at anlegget er etablert. Samtidig varsles sanksjoner (tvangsmulkt) dersom pålegget ikke etterkommes.

2. Tvangsmulkt

Vedtak om tvangsmulkt kan fattes med hjemmel i Forurensningsloven § 73 dersom avløpsanlegget ikke er utbedret innen fristens utløp. Kommunen fatter vedtak om tvangsmulkt. Statens innkrevingsentral sørger for innkreving av tvangsmulkt gitt i henhold til Forurensningsloven.

Kostnader/finansiering

Det er eier av avløpsanlegget som selv er ansvarlig for at anlegget fungerer iht. lover og regler. Det er dermed den enkelte anleggseier som selv må dekke kostnadene knyttet til utbedring av avløpsanlegget på sin eiendom. Investeringskostnader knyttet til utbedring av avløpsanlegg varierer i stor grad, men erfaringsmessig ligger kostnadene i størrelsesorden 100 000-200 000kr eks. mva for en boenhet. I tillegg må det påregnes årlige driftskostnader (slamtømming, service, tilsyn etc.). Ved å samarbeide med en eller flere naboer om fellesløsninger kan kostnadene pr. husstand reduseres vesentlig.

Per i dag finnes det ingen offentlige støtteordninger.

Midlertidig utsettelse/dispensasjon

Det kan innvilges midlertidig utsettelse eller dispensasjon fra pålegg om utbedring etter skriftlig søknad. Følgende retningslinjer gjelder for dispensasjon om utbedring/etablering av mindre avløpsanlegg i Åsnes kommune. Det delegeres til Rådmannen å avgjøre slike saker. Rådmannens avgjørelse kan påklages til kommunestyret.

1. Dispensasjoner tidsbestemmes. Varigheten avhenger av hva som ligger til grunn i den enkelte sak.
2. Det kan innvilges dispensasjon for boliger som står tomme. Søker må forplikte seg til å etablere godkjent avløpsløsning før boligen tas i bruk.
3. Fremtidige planlagte kommunale anlegg, som forventes å få kommunal tilknytning, vil være grunnlag for (midlertidig) dispensasjon.
4. Dersom det bevises at eier bor alene og forurensningsbelastningen dermed er liten, og det høyst sannsynlig vil forekomme eierskifte innen få år (fortrinnsvis pga. alderdom) vil det kunne gis midlertidig dispensasjon. Denne vil settes som en heftelse på eiendommen, og krav om utbedring vil utløses ved salg/overdragelse eller utleie av eiendommen.
5. Når det etter en totalvurdering av søkerens inntekt, formue, lån/tilskuddsmuligheter, helsetilstand, og de aktuelle avløpsforholdene er åpenbart urimelig å kreve pålegget etterkommet, kan de gis dispensasjon så lenge situasjonen er uendret eller det gjøres midlertidige tiltak for å forhindre forurensning. Dispensasjon faller bort ved eierskifte, og kan uansett ikke gis for mer enn 10år. Pålegg om utbedring av anlegget vil utløses ved salg/overdragelse eller utleie av eiendommen.
6. Det kan gis ett års utsettelse av fristen dersom det er nødvendig for å utrede fellesløsninger i områder der dette er mulig. Det samme gis dersom det gjelder utredning av fellesløsning med tanke på tilkobling til kommunalt avløpsnett eller i påvente av utbygging av kommunalt avløpsnett. Det må søkes skriftlig innen ett år før fristen utløper.

Ordforklaringer

Nedbørsfelt	Et område med felles avrenning til vassdrag eller innsjø
Pålegg	Et pålegg er et enkeltvedtak fattet i medhold av regelverket
Sanitært avløpsvann	Avløpsvann som i hovedsak stammer fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter, herunder avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.
Organisk materiale	Samlebetegnelse for materiale som stammer fra levende organismer
Næringsstoffer	Alle kjemiske forbindelser eller grunnstoffer som opptas av organismen for å tilføre energi, bidra til opprettholdelsen av liv eller være byggesteiner for vekst.
Eutrofiering	Eutrofiering er en prosess i innsjøer og annet overflatevann eller i havet, der planteproduksjonen øker pga. økt tilførsel av næringsstoffer.
Resipient	Fellesbetegnelse på bekk, elv, innsjø, myr, hav eller annen vannkilde. I kommunal sammenheng kalles f.eks mottaker av rensset vann fra kloakkrenseanlegg for resipient.
Synkekum	Kloakkum med åpen bunn, slik at avløpsvannet kan trenge ned i grunnen.
Infiltrasjonsanlegg	Avløpsrenseanlegg som består av en slamavskiller og infiltrasjonsgrøfter. Avløpsvannet ledes ut i infiltrasjonsgrøfter, og renses når det trenger ned i grunnen.

Nyttige informasjonslenker

- vann-nett.no
- vannportalen.no
- avlop.no
- miljokommune.no
- lovdata.no